Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 51. Brașovŭ, Duminecă, 6 (18) Martie 1888.

Brașovŭ, 5 Martie 1888.

Erĭ s'a sĕvêrșitŭ cu pompă estraordinară ceremonia înmormêntării împĕratului Wilhelm alŭ Germaniei. Au fostŭ de față la înmormêntare trei regĭ: alŭ Saxoniei, alŭ Belgiei și alŭ României, apoi prințulŭ moștenitorŭ alŭ Austro-Ungariei și prințulŭ de corónă alŭ Rusiei, alŭ Svediei și alțĭ mulțĭ principĭ și demnitarĭ ai tuturorŭ statelorŭ din lume. O înmormêntare mai grandiósă ca acésta póte nu s'a mai vĕḑutŭ până acum.

Împĕratulŭ Fridericŭ n'a pututŭ lua parte la conductŭ din causa suferinței sale și a privitŭ numai la elŭ din ferésträ. Când a vĕḑutŭ coștiugulŭ tatălui a plânsŭ amarŭ.

Poporulŭ germanŭ a jălitŭ îndoitŭ în acéstă ḑi, pe împĕratulŭ mortŭ și pe împĕratulŭ viu, care se luptă cu o bólă crâncenă și nemilósă. Simpatiile de care se bucură împĕratulŭ Fridericŭ în tótă Germania au contribuitŭ numai ca acéstă întristare sĕ fiă și mai adêncă.

Manifestele împĕratului Fridericŭ, au făcutŭ pretutindenĭ, și afară de Germania, cea mai bună și simpătică impresiune.

Paul de Cassagnac, conducĕtorulŭ dreptei din camera francesă, scrie în organulŭ sĕu între altele: „Împĕratulŭ Fridericŭ a documentatŭ unŭ caracterŭ admirabilŭ și o tăriă ne mai auḑită. Împĕrăția germană de aḑĭ proclamă pacea cu accentulŭ unei sinceritățĭ netăgăduite. În limbagiulŭ împĕratului germanŭ este atâta lealitate și atâta francheță, încâtŭ omulŭ trebue sĕ crédă, ceea ce ḑice. Simțimŭ că pe tronulŭ Germaniei s'a suitŭ omulŭ celŭ mai cinstitŭ din țéră. Împĕrăția de aḑĭ germană nu însémnă numai pacea, ci și libertatea înțeléptă“....

„Pacea în întru și în afară e fericirea unui poporŭ, continuă Cassagnac. — Da, pacea este pretutindenea, căcĭ îndată ce Germania nu se gândesce la rĕsboiu, nu se gândesce nicĭ o altă națiune la elŭ. Atâta mărime de sufletŭ și unŭ caracterŭ așa de frumosŭ alŭ unui domnitorŭ ne aduce aminte de Marcu Aureliu. Provedința păzindŭ pe împĕratulŭ Fridericŭ, păzesce nu numai Francia, ci întréga Europă“.

Nu numai în Francia, ci pretutindenĭ se interpretéză enunciațiunile împĕratului Fridericŭ ca o dovadă că elŭ voiesce sincerŭ pacea.

Fórte semnificative suntŭ cu deosebire doveḑile de simpatii continue și aprópe demonstrative ale presei rusescĭ pentru Germania, din incidentulŭ morții împĕratului Wilhelm. Țarulŭ a trimisŭ la înmormêntare chiar pe prințulŭ moștenitorŭ și ḑiarulŭ diplomației rusescĭ se grăbesce a declara, că călĕtoria acestuia la Berlinŭ este o manifestare de pace din partea Rusiei.

Cu tóte acestea foile rusescĭ nu încetéză a vorbi de rĕu pe Germania, orĭ de câte orĭ se tractéză de liga de pace. Intrigele rusescĭ au scopulŭ sĕ producă desbinare mai alesŭ între Germania și Austro-Ungaria.

„Gazeta de Moscva“ de esemplu ḑice, că situațiunea de față a Germaniei e fórte tristă și prin acésta și aliații ei suntŭ pușĭ într'o critică situațiune și propune Austro-Ungariei de a da mâna mai bine cu Rusia, decâtŭ cu imperiulŭ germanŭ, care a ajunsŭ „în stare de descompunere,“ ér despre Italia ḑice că și ea va trebui sĕ se rupă de Germania și sĕ se apropie de Francia.

Vomŭ vedé cum va mai sufla vêntulŭ după ce va trece episodulŭ produsŭ prin mórtea împĕratului Wilhelm. Astăḑĭ sună clopotele păcii, décă vorŭ suna și mâne Dumneḑeu scie.

O convorbire cu Dr. Stransky.

Corespondentulŭ ḑiarului „N. fr. Presse“ a avutŭ ḑilele acestea o convorbire cu d. Dr. Stransky, ministrulŭ de esterne alŭ Bulgariei. D. Dr. Stransky a ḑisŭ:

Guvernulŭ dela 9 Augustŭ 1886 a rĕmasŭ pe lângă tratatulŭ de Berlinŭ, care constitue basa pentru soluțiunea cestiunei bulgare. Conformŭ acestui tratatŭ Bulgarii au sĕ'șĭ alégă ei singurĭ pe principele, care trebue sĕ fiă confirmatŭ de puterile semnatare. Primulŭ punctŭ alŭ tratatului s'a îndeplinitŭ, alŭ doilea nu s'a putută îndeplini din causa neînțelegerei între puterĭ. Noi n'avemŭ pentru ce sĕ ne schimbămŭ politica nóstră națională; nu putemŭ și nu ne este permisŭ sĕ lăsămŭ sĕ fiă stirbită libertatea și independința nóstră. Bulgaria nu este de vină pentru crisa actuală și pentru neunirea puterilorŭ.

Ni s'a răpitŭ primulŭ principe și acum ni se refusă recunóscerea principelui alŭ doilea, care este pe deplinŭ vrednicŭ d'a posede coróna bulgară și pentru care poporulŭ bulgarŭ se simte fericitŭ că-lŭ posede. Firesce, nu se póte prevedé când se va pune capĕtŭ în modŭ satisfăcĕtorŭ impregiurărilorŭ atâtŭ de nefericite pentru țéra nóstră.

Dér noi nu putemŭ schimba nimicŭ din starea actuală. Noi nu ne vomŭ despărțĭ cu nicĭ unŭ prețŭ de principele Ferdinand I. Chiar décă tóte puterile vorŭ sprijini pretențiunile Rusiei, guvernulŭ nu va puté lucra altfelŭ, pentru că noi nu putemŭ provoca o anarchiă și nu putemŭ sĕ facemŭ politică în contra voinței poporului.

Mórtea împĕratului Wilhelm.

In 12 Martie la 12 óre nóptea, rĕmășițele mortuare ale împĕratului Wilhelm au fostŭ transportate la catedrală.

Deja pe la 9 óre séra mulțime de lume încunjura palatulŭ, cu tótă ninsórea cea deasă. Așeḑarea cadavrului în cosciugŭ s'a făcutŭ în presența medicilorŭ curții, precum și a unuĭ profesorŭ și doi asistențĭ. Cosciugulŭ de zincŭ s'a pusŭ în cosciugulŭ de paradă alŭ familiei, în care fusese așeḑatŭ Fridericŭ Wilhelm IV. Cincĭ minute înainte de 12 óre din nópte se audŭ pașĭ de soldațĭ din tóte părțile, dinspre palatŭ, purtătorĭ de torțe, apoi unŭ escadronŭ din garda de corpŭ, însărcinatŭ cu transportarea cadavrului. Clopotele începură a suna. Dela palatŭ până la catedrală soldații cu torțe erau așeḑațĭ în două linii paralele. Inaintea palatului sta musica înteiului regimentŭ de gardă. La ora 1 rĕsună comanda: „Puscile 'n susŭ!“ Trupele presentară arma. Musica se puse în mișcare și cadavrulŭ fù scosŭ pe portalulŭ principalŭ. Unŭ despărțĕmêntŭ de subofícerĭ mergea înainte, altulŭ ducea cosciugulŭ acoperitŭ cu postavŭ negru, unŭ alŭ treilea despărțĕmêntŭ urma după cosciugŭ, în urmă de totŭ servitorii, apoi jalnica adunare compusă din cele mai înalte grade militare, din funcționarii statului, precum și din multe dame.

Toțĭ mergeau în pasŭ iute, învĕlițĭ în mantale, din causa ninsorii. La portalulŭ catedralei erau așeḑațĭ toțĭ gardiștii corónei, ai castelului. Câteva minute după ora 1 se vede în fruntea conductului care venea peste puntea catedralei, primulŭ despărțĕmêntŭ din escadronulŭ gardei de corpŭ, călărețĭ cu coifurile îmbrăcate în zăbranicŭ (doliu) și cu cuirase negre pe peptŭ, pe cai negri, după elŭ venea unŭ batalionŭ din primulŭ regimentŭ de gardă pedestră, apoi musicanții cu coifurile lorŭ cu penage roșii ca sângele, urma o companiă de gardă pedestră cu stégulŭ regimentului îmbrăcatŭ în zăbranicŭ, apoi toțĭ servitorii împĕratului, visitii, vênătorii, camerierii și garderobierii sĕi. Cosciugulŭ acoperitŭ cu postavŭ negru e purtatŭ de 30 de subofícerĭ cu coifurĭ cu penage albe. După cosciugŭ vine prințulŭ de corónă Vilhelm și prințulŭ Enricŭ în fruntea generalilorŭ și a tuturorŭ atașațilorŭ militarĭ streinĭ. Contele Moltke se află între generalĭ. După el urméză érășĭ unŭ despărțĕmêntŭ de gardă călărétă de corpŭ și procesiunea, apoi unŭ șirŭ de trăsurĭ.

Catafalculŭ din catedrală, pe care s'a așeḑatŭ cosciugulŭ îmbrăcatŭ în catifea purpuriă, împodobita cu aurŭ, e încungiuratŭ de fiecare parte de trei marĭ candelabre cu luminărĭ aprinse. In prejurulŭ catafalcului suntŭ șése fotoliurĭ roșii pentru membrii curții cu scăunele [taburete] îmbrăcate în mătase albă împodobită cu aurŭ. Împĕratulŭ are sub capŭ trei perinĭ de atlasŭ albŭ brodatŭ cu aurŭ. E îmbrăcatŭ în uniforma primului regimentŭ de gardă pedestră, cu șapca militară, ér împrejurulŭ umerilorŭ mantaua sură militară. Peptulŭ e împodobitŭ cu stéua ordinului vulturulŭ negru, la gâtŭ are ordinulŭ pentru meritŭ și marea cruce a crucei de ferŭ. Imprejurulŭ catafalcului mai suntŭ micĭ scaune cu perinĭ pentru florĭ și cununĭ. Treptele catafalcului suntŭ acoperite cu cu hermeliu. La piciórele împĕratului suntŭ așeḑate cununile familiei imperiale germane și dela familiile domnitóre din afară; jurŭ împrejurŭ se află semnele de doliu ale regimentelorŭ germane, și diferite florĭ din tóte cercurile, precum și o cunună dela colonia germană din Calcuta.

Catafalculŭ e așeḑatŭ tocmai înaintea altarului. Generalĭ cu epoletele și eșarpa îmbrăcate în zăbranicŭ se rógă lângă cosciugulŭ împĕratului. Servitorii punŭ mereu luminărĭ și aducŭ ne'ncetatŭ cununĭ și florĭ. Catafalculŭ e încungiuratŭ de arborĭ (de laurĭ) într'unŭ mare arcŭ. In drépta stau de pază trei subofícerĭ de gardă, în stânga soldațĭ bĕtrânĭ cu barba căruntă din garda castelului, în uniformă de pe timpulŭ lui Fridericŭ celŭ mare. Columnele boltei catedrale suntŭ îmbrăcate în zăbranicŭ și înaintea lorŭ suntŭ așeḑațĭ finicĭ, ale cărorŭ foi ajungŭ până la vêrfulŭ columnelorŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Erĭ, Vinerĭ, *Academia română* a ținutŭ ședință publică. D-lŭ *B. P. Hașdĕu* a cetitŭ unŭ memoriu despre *Argeșŭ, originea orașului și zidirea bisericei*. D-lŭ *V. A. Urechiă* a cetitŭ o lucrare a sa despre *Activitatea literară a Archimandritului Vartolomeiu Măzăreanu*.

*
* *

Au dăruitŭ pentru biblioteca *Academiei române*, cum spune „Românulŭ“: D. Iónŭ Petrea Cracalescu, dela Buhușĭ, unŭ *documentŭ istoricŭ* (zapisŭ) dela 12 Maiu 1794, în copiă autentică dela 12 Martie 1795. D. Petre Andreescu, directorŭ de scólă primară din Bucurescĭ, cartea: *Bucóvnă pentru pruncii cei românescĭ*, tipărită în limbile germană și română la Sibiiu, în anulŭ 1788. D. G. Gr. Băleanu, profesorŭ la liceulŭ din Botoșanĭ, următórele: *1) Cartea românéscă de învĕțătură, Duminecile peste anŭ*, etc„ tipărită la Iașĭ la 1642, de Mitropolitulŭ Varlamŭ; exemplarŭ necomplectŭ. *2) Dicționarulŭ slavonŭ* alŭ lui Samva Berinde tipăritŭ la Kiev la 1628. *3) Manuscrisŭ slavonŭ bisericescŭ*, cu o urare în limba română. 4. *Hrisovŭ dela Grigorie Ghica*, Domnulŭ Moldovei, 1764, Iunie 30.

*
* *

Calea ferată săcuiască *Hașfalĕu-Oderheiu* s'a predatŭ comunicațiunei.

*
* *

Adanarea generală orășenéscă a *Clușiului* a hotărîtŭ în privința *podului de ferŭ*, ce are sĕ se construéscă *peste Someșŭ*, ca lucrările pentru temelia cu 35.864 fl. sĕ se predea architectului de acolo Maetz, ér lucrările părții de desupra a podului sĕ se predea fabricei Schlick.

Ellenzekiane.

Numerulŭ 48 alŭ lui „Ellenzék“ cuprinde unŭ articulŭ de fondŭ subscrisŭ de B. M. Articululŭ e intitulatŭ: „Doda Nr. 2.“ Prin elŭ împărtășesce „Ellenzek“ cetitorilorŭ sĕi, că și noulŭ deputat alesŭ alŭ cercului Caransebeșŭ, d-lŭ Mihailŭ Popovicĭ, a plecatŭ pe drumulŭ, pe care a umblatŭ d-lŭ Traianŭ Doda. „Ellenzek“ admite, că acestŭ jocŭ se va repeta póte a treia, a patra, ba póte și a cincea óră, resultatulŭ însĕ va fi: rĕmânerea unui cercŭ electoralŭ fără deputatŭ.

„De vreme ce însĕ“ — continuă numita fóiă — „nu unŭ arbore constitue pădurea și nu o rêndunică face primăvéra, cursulŭ lumei rĕmâne așa precum este: *cu o administrațiă rea, cu dărĭ marĭ, cu multe datorii de statŭ*... Ba décă mai curêndŭ orĭ mai târḑiu ar voi și Românii din Ardealŭ sĕ urmeze tactica dela Caransebeșŭ, încă nicĭ atuncĭ nu s'arŭ schimba cursulŭ lumei, și încă nicĭ atuncĭ nu s'ar slăbi influința aptitudinei legislativei“....

„Scrisórea lui Popoviciu, adresată cătră președintele dietei, îșĭ ia de basă presupunerea, că în Ungaria — în acéstă țéră „poliglotă“ — arŭ fi în luptă pentru egemonia politică două rasse: cea maghiară și cea română; și ca și cum elŭ, ca Românŭ, ca bătutŭ pe câtva timpŭ, n'ar avé altă datorință, după cum stau vremile de acum, decâtŭ sĕ

ţină la passivitate şi la data ocasiune sĕ lupte pentru agemonia română...

„La prima privire se vede în acésta falsitatea. Poporŭ română constituitŭ n'a fostŭ nicĭodată şi nu este nicĭ acum. Décă este: arete-ne istoria lui, arete-ne autorităţile luĭ, arete-ne legile lui speciale, teritoriulŭ lui specialŭ, instituţiunile lui politice speciale. In patria nóstră cuprinsulŭ universalităţiĭ naţionale, precum astădĭ, aşa şi mai 'nainte', a fostŭ caracterisatŭ cu cuvêntulŭ *Maghiarŭ*. Sub naţiune maghiară s'a înţelesŭ în trecutŭ şi înţelegemŭ şi astădĭ universalitatea tuturorŭ cetăţeniĭorŭ locuitorĭ în patriă. Precum deosebitele colorĭ ale curcubeului se cuprindŭ în lumina de o singură colóre a radelorŭ sórelui, astfelŭ cetăţenii, carĭ vorbescŭ limba română, slavă, germană, sêrbă se cuprindŭ în naţiunea maghiară...“

In fine „Ellenzek“ dice, că ar puté sĕ întrebe pe d-lŭ Popoviciu, cum îşĭ închipuesce aicĭ, pe teritoriulŭ Ungariei, constituirea statului română? Nu vrea însĕ sĕ-i pună acéstă întrebare, căcĭ décă pe d-lŭ Popoviciu nu l'au putută convinge totŭ ceea ce s'a întêmplatŭ dela Arpadŭ încóce, décă nu l'a putută convinge totŭ aceea ce póte vedé astădĭ cu ochii şi póte prinde cu mâna: numĕrulŭ elementului maghiarŭ, care e de trei orĭ (???) aşa de mare ca alŭ celui românescŭ; intelectualitatea, libertatea, cultura, situaţiunea materială a elementului maghiarŭ, carĭ i-au asiguratŭ lui nu o domniă măestrită, ci hegemoniă naturală:“ atuncĭ — dice autorulŭ numitului articulŭ — nicĭ cuvintele lui nu-lŭ vorŭ convinge, pentru că conturbaţiunea principiilorŭ lui, nemotivată şi absurdă, nu se póte clarifica, ci numai vindeca se póte.“

Răbdătóre mai e şi hârtia!

Inundărĭ.

Abia a începutŭ a se desprimăvĕra şi din o mulţime de părţĭ se anunţă, că apele au începutŭ sĕ inunde ţinuturile.

In ţéra ungurésca comuna Szent-Ivan de lângă Raab e ameninţată a fi înecată şi locuitorii au trebuitŭ sĕ fiă cu forţa scoşĭ din case. Comunicaţiunea pe calea ferată între Komorn-Szöny şi Raab e totalŭ întreruptă, terasamentulŭ fiindŭ spălatŭ de apă.

In Bănatŭ crescerea Begului ameninţă cu înecŭ. La Topolovetŭ suntŭ inundate 1000 de jugĕre. La Bucovĕţŭ asemenea a eşitŭ apă şi a inundatŭ locurile păduróse şi teritoriulŭ Sĕliştei. In Timişóra suntŭ ameninţate locurile situate mai josŭ din suburbiile Maierĭ şi Fabricŭ. Pădurea de vênatŭ e inundată de rîuleţulŭ Behele şi valurile lui se întindŭ spra suburbiulŭ Fabricŭ. Begulŭ e cu 3·43 cm. mai mare ca în 1881 când cu catastrofa cea mare.

Mureşulŭ a eşitŭ din albiă între Zaulŭ de Câmpiă şi între Murĕşŭ-Ludoşŭ, pricinuindŭ unele stricăciunĭ terasamentului.

Intêmplărĭ diferite.

Focŭ. In Haşagŭ au suferitŭ 7 economĭ din causa incendiului o pagubă de 1763 fl., dintre carĭ suma de 850 fl. era asigurată. In Mosna a pricinuitŭ unŭ incendiu o pagubă de 567 fl. In Lupşa a arsŭ coperişulŭ de paiă alŭ casei lui Ionŭ Rosale, paguba e de 10 fl., carĭ au fostŭ asiguraţĭ.

Sinucidere. Economulŭ din Cluşiu Samuil Ratz de nĕcazŭ voia sĕ spargă în 11 Martie n. séra ferestrile şi sĕ sfărîme uşa casii unui locuitorŭ din uliţa Györfalva. Venindŭ doi poliţiştĭ la strigările de ajutorŭ, Ratz li se opuse trântindŭ pe unulŭ din ei la pămêntŭ şi începŭ a-'lŭ sugruma. Primindŭ însĕ o puternică lovitură cu sabia, dela celălaltŭ poliţistŭ, peste braţŭ, dete drumulŭ poliţistului trântitŭ, şi fŭ dusŭ la poliţiă unde i se făcŭ observarea când i-se lega rana, că după însănĕtoşare va fi pedepsitŭ. Ca sĕ scape de pedépsă, Ratz se spêndură în arestulŭ poliţiei.

Sinucidere. Mercurĭ s'a sinucisŭ în casarma din Sibiu unŭ infanteristŭ trăgêndu'şĭ unŭ glonţŭ cu puşca.

Furtŭ de cai. Lui Ionŭ Bucşa din Martiasna (Mertiasa) i s'a furatŭ din grajdŭ o épă cu mânzŭ. Până acum nu s'a datŭ de urma făptuitorilorŭ.

Confiscare. In Sebeşulŭ de susŭ a confiscatŭ gendarmeria din Avrigŭ 76 de paşapórte de cai, bănuite ca false.

Negligenţă. Păzitorii de nópte Iuliu Mutiu şi Vasilie Savu din Cărpenişŭ au fostŭ arătaţĭ autorităţii superióre pentru negligenţă în serviţiu.

Ingheţatŭ. Ţiganulŭ Petru Muntean din Vurperŭ, îmbătându-se rĕu, pe drum către casă cădŭ josŭ şi diminéţa fŭ găsitŭ înghetatŭ.

Fără căpĕtâiu. In Racoviţa gendarmeria puse mâna pe George Iuga, care umbla fără căpĕtâiu şi care dice că e din comitatulŭ Târnavei-marĭ.

Prinsŭ. Avramŭ Stanciu din Galişŭ trecuse acum 9 anĭ în România şi era urmăritŭ. Murindu-i nevasta se 'ntórse sĕ reguleze lucrurile. Gendarmeria puse însĕ mâna pe elŭ la Turnu-roşu.

Literatură.

„Transilvania“, fóia Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului română. Apare de două orĭ pe lună în Sibiu. Anulŭ XXI, N-rii 5—6. Sumarulŭ: Căderea Plevnei (Incheiere). — Relaţiune adevĕrată despre schimbările întêmplate în tómna trecută la şcóla şi la internatulŭ românescŭ de fete. — **Conspectulŭ elevelorŭ din internatulŭ şcólei civile de fete a Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ în Sibiiu, anulŭ 1887/88.** — **Şcóla de fete în Iaşĭ înainte cu 54 de anĭ.** — **Academia română.** — **Procesŭ verbalŭ alŭ Associaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, luatŭ în şedinţa dela 29 Februarie n. 1888. Şcóla superioră de fetiţe din Sibiiu.** — Dare de sémŭ şi mulţămită publică. — Bibliografii. — Anunciu de abonamentŭ.

„Meseriaşulŭ românŭ“, fóiă pentru meseriaşĭ şi toţĭ iubitorii de meserii. Apare de două orĭ pe lună în Braşovŭ. Anulŭ III. N-rulŭ 5 cuprinde: Reflexiunĭ despre muncă. Din lucrările profesorului Ar. Vlaicu, scrise în anulŭ 1884 fiindŭ la Anversŭ. — Raportulŭ comitetului reuniunii pentru promovarea meseriilorŭ între Românii din Braşovŭ. — Petrea Ciobotarulŭ. (Istoria unui meşterŭ din poporŭ,) de I. E. Prodanŭ. — Vremile bune „de mai nainte“ comparate cu timpulŭ „greu“ din dilele nóstre. (Traducere) de Constantinŭ Paleu. — Felurite pentru meseriaşĭ. — Scirĭ economice şi industriale. — Multe şi mĕrunte. — Diverse. — Glume. — Bibliografiă.

Rolulŭ seminţelorŭ urluite în hrana animalelorŭ.

Gazeta agricolă (Gazète agricole) publică unŭ interesantŭ articolŭ prin care arată folosulŭ seminţelorŭ urluite, întrebuinţate în hrana animalelorŭ domestice. Esperinţa cu aceste seminţe s'a făcutŭ, începêndŭ dela boii de muncă şi până la paserile de curte, ér resultatele au fostŭ bune peste totŭ.

Unŭ cultivatorŭ din Bretagne a obţinutŭ bune resultate, înlocuindŭ seminţele urluite, cu seminţe întregĭ, pe care le-a amestecatŭ cu paie tocate. Acest cultivatorŭ avea 6 cai de rasă bretonă, carĭ până la Septemvre 1874, fie-care calŭ primea 10 litri de ovĕsŭ şi 9 kilogramĭ de fênŭ, ér dela 14 Septemvre şi până la 15 Noemvre ovĕsulŭ s'a urluitŭ şi s'a amestecatŭ cu paie tocate, şi hrana cailorŭ a fostŭ astfelŭ regulată pe di:

S'au dat fiecărui calŭ 3 litri de alacŭ 2 litri de ovĕsŭ urluitŭ şi amestecatŭ cu 3 kilogr. de paie tocate. Aceste alimente mai nainte de a se da cailorŭ au fostŭ puse într'unŭ hârdău şi s'au stropitŭ cu apă, acéstă lucrare se face înainte de a se da cailorŭ cu o oră.

Mai târdiu acestŭ cultivatorŭ a înlocuitŭ alaculŭ prin porumbŭ, dândŭ fiecărui calŭ pe di 3 litri de porumbŭ urluitŭ, 2 kilogr. de ovĕsŭ, de asemenea urluitŭ, şi la 3—6 kilogr. de paie, la care se mai adaugă şi 9 kilogr. de fênŭ. Caii puşĭ la acéstă esperinţă s'a constatatŭ că suntŭ destulŭ de graşĭ şi energicĭ ca şi când ar fi datŭ 10 litri de ovĕsŭ pe di. Unii agricultorĭ credŭ, că ovĕsulŭ urluitŭ etc. este mai bine a se da animalelorŭ mai bĕtrâne decâtŭ celorŭ tinere.

Aceştĭ din urmă susţinŭ, că natura este celŭ mai bunŭ şi mai mare profesorŭ, fiind că ea a datŭ dinţĭ cailorŭ, ca ei sĕ se ajute cu aceste óse la măcinarea alimentorŭ orĭ de ce natură ar fi ele. Pe de altă parte, 10 kilogr. de ovĕsŭ cuprindŭ mai multă materiă hrănitóre decâtŭ 3 litri de porumbŭ, 2 kilogr. de ovĕsŭ, 3 kilogr. de paie şi 9 kilogr. de fênŭ. Sĕ sciă, că ovĕsulŭ cuprinde unŭ alimentŭ, care nu s'a analisatŭ destulŭ de bine, dér care aţâţă caii şi în acelaşŭ timpŭ le dă o vigóre escepţională, de aicĭ se esplică pentru ce cailorŭ de unŭ temperamentŭ mai limfaticŭ li se dă porţiunea dilnică în bóbe de ovĕsŭ ér nu de orzŭ, fiind-că o substanţă hrănitóre nu póte sĕ înlocuiască acéstă cereală. Şi cei mai mulţĭ din agricultorii francesĭ nu potŭ admite greşéla făcută de compania de omnibuse din Parisŭ, care a înlocuitŭ jumĕtate ovĕsulŭ prin aceiaşĭ cantitate de porumbŭ, dér după esperinţele făcute, convine mai bine animalelorŭ puse la îngrăşatŭ, precum şi cailorŭ care nu trebue se alerge, ci care mergŭ mai multŭ la pasŭ.

Este prea adevĕratŭ, dice autorulŭ în cestiune, că compania omnibuselorŭ realizară destulŭ de marĭ beneficii, dér vine întrebarea, décă lucrulŭ cailorŭ este destulŭ de activŭ, şi décă suma totală a lucrului este considerabilă, ca acea produsă de caii hrăniţĭ cu ovĕsŭ. Mai departe trebue sĕ se scie, décă sănĕtatea cailorŭ sĕ găsesce în condiţiunĭ satisfăcĕtóre ca durată. Tóte aceste cestiunĭ până acum nu suntŭ încă resolvate.

Din aceste câteva rêndurĭ reiese, că la caii cei tinerĭ este de preferatŭ a li se da ovĕsulŭ neurluitŭ, care este totdéuna o hrană superioră nu numai pentru cai, dér pentru tóte animalele de lucru.

Din acestŭ articolŭ pentru noi, unde nu punemŭ mai nicĭ o îngrijire pentru vitele nóstre de muncă, putemŭ trage unŭ învăţĕmêntŭ îndoitŭ pentru agricultura nóstră: 1. In locŭ sĕ dămŭ cailorŭ de muncă mai cu sémă orzŭ, sĕ le dămŭ ovĕsŭ. 2. Prin întrebuinţarea ovĕsului ca hrană pentru vitele nóstre, va trebui sĕ mai înmulţimŭ suprafaţa de pămêntŭ sĕmĕnată până acum cu ovĕsŭ, fiind-că până astădĭ agricultorii noştri au datŭ prea puţină atenţiune acestei cereale, şi ea se cultivă mai multŭ în Moldova decâtŭ în Muntenia. Se vede dér din esperinţa făcută în străinĕtate, că pentru noi este mai avantagiosŭ a cultiva ovĕsulŭ pentru hrana vitelorŭ, decâtŭ orzulŭ, ér acéstă cereală din urmă s'o cultivămŭ mai multŭ pentru esportŭ, decâtŭ pentru hrana vitelorŭ. Am disŭ mai avantagiosŭ din momentulŭ ce agricultorii noştri la iernatulŭ vitelorŭ se baséză mai multŭ pe paie, şi puţinĭ suntŭ la numĕrŭ, ca sĕ mai dea vitelorŭ fênŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(4)

DICŢIONARŬ POPORALŬ.

Cuvinte românescĭ din jurulŭ Năsĕudului, de poporŭ grăite şi totŭ pentru poporŭ alcătuite.

Adunate de dascălulŭ *Iuliu Bugnariu.*

(Urmare din Nr. 261—265 din „G. T.“ anulŭ trecutŭ.)

399. *Cotêrlău*=gaură în vatra cuptorului.
400. *Ciolobŭ*=omŭ bolnavŭ, paraliticŭ, căruia îi lipsesce cutare membru d. e. o mână, unŭ piciorŭ.
401. *Seciŭ*=gardŭ prin pădure. D'aicĭ verbulŭ a *sĕciui*=a grămădi găteje multe preste olaltă.
402. *Durzău* pl. durzăi=rădĕcinĭ şi tropinĭ de şneapănŭ.
403. *Hopăiescŭ*=chiuiescŭ, doinescŭ, strig, mĕ veselescŭ.

Hopăieşce, bade, bine,
Că hăda e lângă tine;
Hopăiesce nu'nceta,
Că hăda rĕmâne-a ta!

[Satiră popor.]

404. *Samca*=bube rele, unŭ morbŭ rĕu ce bântue cu deosebire pe pruncii noi născuţĭ.

Notă. Samca este de două felurĭ: albă şi négră, şi după credarea poporului, este o fiinţă mitologică, bună-óră ca dinele, frumoşelele, smeii, smĕóicele, bălaurii etc.

Precum la alte morburĭ aşa şi aicĭ se aplică descânteculŭ numitŭ „descântecŭ de samcă“ împreunatŭ cu următórea ceremoniă:

Se ia leuştênŭ, samcă (unŭ felŭ de iarbă) unturå de porcŭ, tămâie slujită, dohotŭ şi prafŭ de puşcă, carĭ se mestecă tóte laolaltă, apoi aşedêndu-se pe o ridă curată, se lipescŭ de trupulŭ copilului, unde se află buba.

La acestŭ locŭ îndrăznescŭ a comunica o legendă biblică de următorulŭ cuprinsŭ:

Scoborîndŭ Arhanghelulŭ Mihailŭ din muntele Elion-ului, întêlni pe Avezuha, aripa Satanii, şi era fórte grozavă. Perii capului îi ajungeau pe călcâie, ochii îi sclipeau ca stelele, unghiile la mânĭ şi picióre îi erau de ferŭ şi cârligate ca secerea, ér din gură îi eşia flacără de focŭ sĕlbatecă. Şi a disŭ Mihailŭ: — „De unde vii şi unde mergĭ tu duhŭ rĕu şi necuratŭ?“.

Avezuha, care avea piele gólă, perii capului până la călcâie, ţiţele până la genunchĭ şi limbă de focŭ, rĕspunse:

— „Mĕ ducŭ până la Maria Precista; am auditŭ, că va naşte pe Christosŭ şi eu vréu sĕ o împedecŭ!“.

Atuncĭ Mihailŭ o apucă de pĕrŭ, îi puse sabia în cóste şi-i demândă sĕ-i împărtăşéscă totŭ meşteşugulŭ sĕu. Avezuha, adecă Samca, îi rĕspunse: — „Archangele Mihaile! Eu am 38 de nume: Avezuha, Aripa Sătanii, Zalistŭ, Cloistŭ, Tihana, Mucha, Huluba, Hubulina, Scomirna, Ispra, Nevita, Nenevita, Zila, Sboarŭ, Vestiţa, Navadare, Valonime, Sina, Nicosda, Tacira, Scorcoilă, Ticha, Micha, Grompa, Hali, Necausa, Hatavŭ, Zalilŭ, Huva, Giana, Gluvianŭ, Prava, Nicóră, Nicovarŭ, Garonŭ, Calitesŭ, Scolefŭ şi *Samca*. — Eu mĕ potŭ face într'o nópte în şépte felurĭ: femeiă, şórecŭ, muscă, măţă, porcŭ, câne, paianjinŭ, şi mĕ ducŭ acolo, unde muierile nascŭ copii micĭ, pe ei îi bolnăvescŭ rĕu“.

— „Dér spune-mĭ rogu-te, cum scapă robii lui Dumnedeu de tine, necuratule?“ întrebă Mihailŭ.

— „Pe la aceea casă, unde suntŭ scrise numele mele pe pĕreţĭ, nu mĕ abatŭ cale de trei mile“.

Acum începŭ Arhanghelulŭ Mihailŭ a'lŭ blăstĕma:

— „Eşĭ duhŭ necuratŭ şi rĕu, tu Samcă rea, şi nu te abate pe la casa lui X., nicĭ de vacă, bou, calŭ şi totŭ ce e a lui nu te atinge! Bată-te Sfântulŭ marele Teodosie, Sfântulŭ marele Apostolŭ Andreiu celŭ chematŭ, Sava celŭ sfântŭ, Spiridonŭ, făcĕtorulŭ de minunĭ, Iónŭ gură de aurŭ, Grigore teologulŭ, Herarchulŭ Nicolae, făcĕtorulŭ de minunĭ ceresci, Dimitrie sfântulŭ şi Ilie proroculŭ, George şi toţĭ cei 12 apostolĭ chemaţĭ ai lui Christosŭ, şi toţĭ sfinţii şi ângerii, voevodii şi cheruvimii cei înfricoşaţĭ, şi serafimii cu aripĭ şi cei 518 vlădicĭ dela Nicea!“.

405. *Şcomêrlă*=fumulŭ, ce ese din nescare mâncare arsă, d. e. din slănină friptă.
406. *Ciombŭ*=omŭ prostŭ la faţă; chiorcŭ, chiorŭ, care caută cu unŭ ochiu la făină şi cu altulŭ la slănină.
307. *Ambrişigŭ*=profitŭ, câştigŭ, venitŭ.
408. *Produhŭ*=tăietură în ghiaţă, unde se adapă vitele iarna.
409. *Geandră*=cirulŭ din *coleşă*.
410. *Şvancă*=jintiţă de óiă.
411. *Şpenţălŭ*=căputŭ de pănură; zubănŭ.

[Va urma].

naturalŭ séu artificialŭ, şi acéstă hrană, când li se dă viteIorŭ li se dă fără nicĭ o regulă.

(„Rom. liberă.“) B. S. Moga.

Concertulŭ d-luĭ Nicolae Popovicĭ.

Mercurĭ séra, precum s'a fostŭ anunţatŭ, s'a datŭ concertulŭ d-luĭ Nicolae Popovicĭ, profesorŭ de cantŭ la gimnasiulŭ românŭ de aci, cu concursulŭ d-şórei Olga Grigorovits violonistă şi alŭ d-luĭ L. Frank pianistŭ.

Concertulŭ a fostŭ fórte bine cercetatŭ atâtŭ de Românĭ câtŭ şi de concetăţenii noştrĭ de altă naţionalitate ceea ce documentéză viulŭ interesŭ, ce s'a adusŭ din tóte părţile producţiunei d-luĭ Popovicĭ, care înainte cu vre-o 5—6 anĭ a mai datŭ în Braşovŭ unŭ concertŭ cu bunŭ succesŭ.

Programa a fost alésă. Deja prima arĭă din opera luĭ Verdi „Un ballo in maschera“ a cântat'o d. Popovicĭ cu o bravură, care a predispusŭ bine pe auditorĭ. Multă artă în modulaţiunea vocei sale frumóse a dovedit'o concertistulŭ în predarea pieselorŭ „Erlkönig“ de Schubert, „Sommerabend“ de Lassen şi mai alesŭ în aria cea mare din opera luĭ Weber „Euryanthe“, care a cântat'o escelentŭ, secerândŭ numeróse aplause din partea publiculuĭ.

Cântecele „Und ob der holde Tag vergangen“ de prof. Lassel din Braşovŭ, precum şi cântecele compuse de d. G. Dima „Meḑulŭ nopţiĭ“ şi „Seguidilla“, şi „De mai iubi“ de Denza, au fostŭ asemenea viu aplaudate. D-lŭ Popovicĭ a mai adausŭ unŭ cântecŭ germanŭ şi în fine o doină românéscă, care a fostŭ ascultată cu multŭ interesŭ şi de publiculŭ românŭ.

D-şóra Olga Grigorovits s'a doveditŭ din nou ca o escelentă violinistă. Cu multă dulcéţă a esecutatŭ mai alesŭ frumosulŭ „Andante“ din E moll de Mendelssohn-Bartholdy. D-lŭ L. Frank a acompaniatŭ ca totdéuna fórte bravŭ, contribuindŭ astfelŭ şi elŭ la succesulŭ concertuluĭ.

Mulţămită publică.

Comitetulŭ bisericescŭ gr. or. din Cristianŭ aduce prin acésta cea mai adâncă mulţumită familieĭ fericituluĭ comerciantŭ din Braşovŭ Dimitrie Ionciovicĭ pentru darulŭ de 50 fl. ce s'a testatŭ bisericeĭ nóstre.

Nobila faptă sĕ binecuvinte şi sĕ eterniseze memoria binefăcĕtoruluĭ.

Cristianŭ, 4 Martie 1888.

Comitetulŭ bis. gr. or. prin *I. Popovicĭ*, parochŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 17 Martie. — Solemnitatea funebră a îmormêntăriĭ împĕratuluĭ Wilhelm s'a petrecutŭ în catedrală conformŭ programeĭ. De faţă au fost toţĭ principiĭ caseĭ imperiale precum şi principiĭ străinĭ, afară de împĕratulŭ Fridericŭ şi de împĕrătésa Augusta (mamă-sa).

Conductulŭ funebralŭ a trecutŭ prin pórta 2-a de Brundenburg şi a sositŭ la mausoleu la 3 óre d. a. Împĕratulŭ Fridericŭ sta la feréstră până ce au fostŭ date 101 salve de tunŭ. După coştiugŭ mergea prinţulŭ de corónă Wilhelm. Tóte privirile erau aţintite asupra mausoleuluĭ, unde la binecuvêntarea mortuluĭ au fostŭ de faţă împĕrătésa Victoria şi toţĭ principiĭ. La 4 óre s'a terminatŭ ceremonia.

Împĕratulŭ Friedericŭ plângea tare cu capulŭ plecatŭ, când costiugulŭ trecŭ pe dinaintea ferestreĭ sale. Prinţulŭ de corónă s'a depărtatŭ adêncŭ mişcatŭ din mausoleu, mergêndŭ la braţŭ cu prinţulŭ Rudolfŭ alŭ Austrieĭ.

Viena, 17 Martie. (Scirea ḑiaruluĭ „N. fr. Presse“) — Demisiunea ministruluĭ Bylandt s'a primitŭ. Succesorulŭ luĭ este generalulŭ comandantŭ alŭ Vieneĭ Bauer.

Parisŭ, 17 Martie. — Generalulŭ *Boulanger* e decisŭ a nu demisiona, nicĭ a cere pensionarea sa.

Bruxela, 17 Martie. — Ḑiarulŭ „Nord“ ḑice, că călĕtoria moştenitoruluĭ tronuluĭ rusescŭ la Berlinŭ este o eminentă manifestare de pace.

Bucurescĭ, 17 Martie. Opoziţiunea a protestatŭ într'unŭ manifestŭ către poporaţiune în terminĭ fórte aspri în contra nouluĭ ministeriu Brătianu.

Sătmarŭ, 17 Martie. Periculŭ de inundare este iminentŭ. Până acum 400 case fură inundate. Mai multe sute de familii au rĕmasŭ fără de locuinţă sub cerulŭ liberŭ.

Timişóra, 17 Martie. Localităţile Begyislo, Utvinulŭ St. Mihaiulŭ românŭ, St. Mihaiulŭ, nemţescŭ suntŭ inundate. Mare miseriă.

Lemberg, 17 Martie. In partea vestică a Galiţiei au fostŭ inundate 40 de comune rurale.

DIVERSE.

Guzganiĭ anarchiştĭ. „Muncitorulŭ“ spune, că la otaculŭ de pe moşia d-luĭ... era unŭ bórdeiu vechiu, în care vara locuiau câţĭ-va ómenĭ însărcinaţĭ cu împărţirea tainurilorŭ la muncitorii de pămêntŭ; în una din ḑile le abătu să facă focŭ în bordeiu pentru ca sĕ-şĭ facă mămâligă. Fiindŭ că din vara trecută încă nu se făcuse focŭ, guzganii îşĭ făcuseră cuibŭ tocmai în hornulŭ acestui bordeiu de unde décă s'au vĕḑutŭ înăbuşiţĭ de fumŭ şi căldură, au începutŭ a cădea cu grămada pe focŭ. Omenii cu tóte că erau hămeiţĭ de acéstă întêmplare, au începutŭ a se lupta pentru a-i ucide, însĕ în luptă unulŭ din guzganĭ pe care îlŭ cuprinsese foculŭ, isbuti sĕ fugă pe uşa bordeiuluĭ cu flacăra în pĕrŭ, fără ca ómenii sĕ bage 'nsémă. Acesta se oprì tocmai într'o girédă de grâu ce se afla în apropiere de otacŭ. Girada mai târḑiu luà focŭ şi pricinuì proprietaruluĭ o pagubă de 50 de mii de francĭ! — „Galaţii“ spune, că din causa unorŭ gărĭ practicate de guzganĭ pe sub temelia caseĭ d-luĭ G. Albu, comerciantŭ în têrgulŭ nou, din Galaţĭ, apele întrândŭ în başca de sub imobilŭ au surpatŭ temelia, după care s'a dĕrîmatŭ întrega casă.

Moştenitorii decedatuluĭ împĕratŭ alŭ Germaniei. 1) Fiulŭ sĕu A. I. şi R. Fridericŭ-Vilhelm-Nicolae-Carolŭ, născutŭ la 18 Octomvre 1831, generalŭ feld-mareşalŭ, etc. căsĕtoritŭ la 25 Ianuarie 1858 cu principesa Victoria, principesa regală a Mareĭ Britaniei, născută la 21 Noemvre 1840. 2) Doi nepoţĭ de fiu, fiiĭ principeluĭ moştenitorŭ: a) Principele Friderich-Vilhelm-Victor-Albert, născutŭ la Berlinŭ la 27 Ianuarie 1859; căsătoritŭ la Berlinŭ la 27 Februarie 1881, cu principesa Augusta Victoria de Sleswig-Holstein, născută la Dolzig, la 22 Octomvre 1858, are 4 copii: Vilhelm, născutŭ la Postdam, la 6 Maiu 1882. Fridericŭ, născutŭ, în Postdam la 6 Iulie 1883. Adalbertŭ născutŭ la 14 Iulie 1884. Augustŭ Vilhelm, născutŭ la 29 Ianuarie 1887. b) Enricŭ, născutŭ la Postdam la 14 Augustŭ 1862, logoditŭ de unŭ anŭ cu principesa Irina de Hessa, vara primară după nume născutŭ în 1866. 3) Nepotulŭ sĕu de frate: locotenentulŭ Friderich Leopold născutŭ la Berlinŭ la 14 Noemvre 1865, necăsătoritŭ. 4) Nepotulŭ sĕu, generalŭ de cavaleriă, Albert, regentŭ alŭ ducatuluĭ de Brunnsvick, născutŭ în 1837. Are treĭ fiĭ: Locotenentulŭ Fridericŭ Enricŭ, născutŭ în 1874. Locotenentulŭ Iachim Albertŭ, născutŭ în 1876. Friderich Vilhelm, născutŭ în 1880. 5) Doi strănepoţĭ aĭ unchiuluĭ sĕu, fratele luĭ Fridericŭ Vilhelm III. Generalulŭ de infanteriă Alexandru născutŭ în 1820, necăsătoritŭ. Generalulŭ de cavaleriă George, născutŭ în 1826, necăsătoritŭ. In resumatŭ, împĕratulŭ Vilhelm are aḑĭ 14 principĭ chemaţĭ eventualŭ a domni după ordinea de primogenitură, ordine ce am păstratŭ în acéstŭ tablou. Din aceştĭ 14 principĭ, unulŭ, celŭ mai apropiatŭ de tronŭ, se pare a fi între viéţă şi mórte; doi, ceĭ mai depărtaţĭ de tronŭ, suntŭ în vêrstă, celibatarĭ şi nu vorŭ avé de sigurŭ nicĭ odată moştenitorĭ direcţĭ. Din ceilalţĭ 11 principĭ, carĭ mai rĕmânŭ, şépte aŭ vêrsta mai mică decâtŭ de patru-spreḑece anĭ.

Se caută o guvernantă. La unŭ biurou de mijlocire pentru diferite serviţiurĭ din Viena, a sositŭ deunăḑĭ o scrisóre a unui proprietarŭ de moşiă din Ungaria, prin care declară că-i trebuesce o guvernantă pentru două fete ale luĭ în vêrstă de optŭ şi de şése anĭ. Guvernanta ar trebui să fiă jună, bine făcută şi d'unŭ caracterŭ amabilŭ ca sĕ'şĭ pótă atrage simpatia feteIorŭ; nu se pretinde o instrucţiune superióră, lucrulŭ principalŭ este o disposiţiune voiósă şi glumétă. Pentru tóte acestea Ungurulŭ oferă o léfă lunară de cincĭ-spre-ḑece florinĭ. In contra unui onorarŭ atâtŭ de micŭ, era anevoiă a găsi o guvernantă; cu tóte acestea se găsea, în fine, o jună domnişóră, care accepta condiţiunile. — Ajunsă la staţiunea căleĭ ferate în Ungaria, o aştepta o trăsură, care o ducea la castelulŭ proprietaruluĭ şi acolo o întâmpina unŭ june elegantŭ. Acesta o presentă mameĭ sale, o matronă amabilă, care-i ḑicea: draga mea, eştĭ atâtŭ de jună şi de frumósă cum mĕ aşteptam sĕ fiĭ. Scii că noi nu pretindemŭ o instrucţiune superióră, der o inimă bună şi unŭ caracterŭ voiosŭ; am înţelesŭ că d-ta trebue să fiĭ fórte modestă, altfelŭ nu te-aĭ fi mulţămitŭ cu cincĭ-spre-ḑece florinĭ pe lună. Imĭ pare că placĭ şi fiiuluĭ meu şi eu nu doreseŭ o noră maĭ bună şi mai plăcută ca d-ta. Nu mĕ îndoescŭ că lucrurile se vorŭ angaja spre mulţămirea tuturorŭ. D-şóra guvernantă era surprinsă, nesciindŭ, décă trebue sĕ ia în seriosŭ cuvintele matróneĭ; în marea sa zăpăcélă întreba despre copile. O! rĕspunse bĕtrâna, mai aibĭ răbdare, nu te teme şi ele vorŭ veni la timpŭ!

NECROLOGU.

Astăḑĭ, în 5 (17) Martie, se înmormêntéză în cimitirulŭ bisericeĭ Sf. Nicolae din suburbiulŭ Braşovuluĭ Scheiu: **Elena N. Furnică** născ. **Arefta**, care a încetatŭ din viéţă la 2 (14) Martie în etate de 23 de anĭ.

O deplânge neconsolatulŭ soţŭ Nicolau Furnică cu treĭ fii aĭ sĕi şi numeróse rudenii.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 17 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.47	Vênd.	8.48
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.37
Imperialĭ	„	10.34	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	101.—	„	102.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Poesiĭ poporale din Solnocŭ-Dobéca

(culese de Petru Mureşianu-Şireganulŭ.)

Câte pasĕrĭ suntŭ pe lume
Tóte cină şi s'alină,
Numai eu n'am ce cina,
Nicĭ unde mĕ alina,
Că mĭ-e cuibulŭ lângă drumŭ
Călĕtorii mĭ-adunŭ scrumŭ.
Câţĭ drumarĭ pe drumŭ trecea
Toţĭ în cuibulŭ meu svîrlea;
Dér unulŭ din graiu grăia:
Oh tu mică păsĕrea,
Mută-ţĭ cuibulŭ d'acolea,
Că-oiu veni'ntr'o séră beatŭ,
Ţĭ-oiu afla cuibulŭ stricatŭ.
Dér ea rĕu s'a supĕratŭ
Şi cuibulŭ şi l'a mutatŭ
La mijloculŭ codrului
Tocma'n ţéra Turcului,
Cuibulŭ bine şi'lŭ tocmi,
Şi în dênsulŭ se-odihni
Şi la dênsa şi veni
Totŭ unŭ puişorŭ de corbŭ
Şi mĭ-o sculà de pe somnŭ,
Déră ea din graiu graia
Şi aşa se'njăluia:
Du-te, du-te corbŭ nebunŭ,
Ce mĕ mai scolĭ de pe somnŭ,
Că eu am unŭ frate,
Care-i dusŭ departe,
Şi doi verĭ călugărei
Trebe sĕ mĕ ducŭ la ei,
Sĕ'mĭ crescŭ puii măricei
Sĕ sbóre din creangă'n creangă
Unde le-a fi lumea dragă.

***

Cucule de unde vii?
Dela Deşiu de peste vii,
Da de frate-meu ce scii?
Sciu bine că-i sănĕtosŭ,
Déră de urîtŭ e storsŭ,
Cu inima-i totŭ la tine
Că eştĭ dusă'n ţĕrĭ streine.
Spune'mĭ cuce
Când te'i duce,
Sĕ mĕ ducŭ şi eu cu tine
De prin cele ţĕrĭ streine;
De când'sŭ în ţéră streină
Capulŭ mi-s'a făcutŭ lână,
Obrazulŭ faţă bĕtrână.

***

Fóie verde treĭ dălicĭ,
Plinu-i codru de voinicĭ,
La totŭ fagulŭ câte cincĭ,
Dér la fagulŭ din cărare
Zace-unŭ voinicŭ de lingóre
Cu mândruţa la picióre.
Mândruţa din graiu grăia:
— Mĕi bădiţă dragulŭ meu,
Orĭ tu zacĭ, erĭ tu te scólă
Orĭ îmĭ dă şi mie bólă,
Batĕrŭ bóla jumĕtate,
Sĕ bolescŭ cu tine'n parte.
— De sculatŭ nu m'oiu scula,
Nicĭ din bólă nu ţĭ-oiu da,
Până mie nu mĭ-aduce
Apă rece din ţĕrmure
Sloiu de ghiaţă din Dunăre.
— Spune'mĭ bade-adevĕratŭ,
Dragă ţĭ-sŭ orĭ m'aĭ lăsatŭ?
— Ţucă-te mândră de multŭ,
Nu crede că te-am urîtŭ;
Păn'ce-aséră n'am venitŭ,
M'am culcatŭ şĭ-am adormitŭ
C'am fostŭ tare ostenitŭ.
Frunḑă verde de pe luncă
Nu te teme mândrulucă
Că eu sunt gata de nuntă.

***

Ochii mei şĭ-aĭ mândrii mele
Strălucescŭ ca două stele,
Ochii mei şi cu-aĭ mândrii
Numai nu potŭ *vorovi*.

***

Spune-mĭ mândră-adevĕratŭ,
Dragu-ţĭ-sŭ orĭ m'aĭ lăsatŭ?
Sĕ mĕ portĭ cu laibĕrŭ albŭ?
Şĭ'mĭ spune de m'aĭ urîtŭ
Sĕ'mĭ iau laibĕrŭ mohorîtŭ
Sĕ mĕ lasŭ de-alŭ tĕu iubitŭ.

***

Cine n'are dragŭ în lume,
Nicĭ-odată nu'i e bine;
Cine n'are unŭ omŭ dragŭ,
Până-i lumea-i totŭ beteagŭ.

***

Lele cu ochii negrii
Nu căta la doi, la trei,
Cată mie şi eu ţie
Dórŭ noi ne-omŭ fi soţie;
Lelea cu echĭ negrişorĭ
Sĕ-o sĕruţĭ şĭ-apoi sĕ morĭ,
Lelea cu ochĭ meriuţĭ,
Totŭ în gură s'o sĕruţĭ,
Da la ochĭ sĕ nu te uiţĭ,
Că la ochĭ de te-i uita,
Şépte bóle te-orŭ lua,
Şépte bolĭ, şépte lingorĭ
Şĭ-o pĕreche de frigurĭ
Da şĭ-acelea cu junghiurĭ.

***

Dă'mĭ Dómne ce-oiu cere eu,
Patru boi la plugulŭ meu
Şi o vacă mulgĕtóre,
Şĭ-o nevastă strîngĕtóre.
Dă'mĭ Dómne ce-oiu cere eu,
Numai totŭ bine, nu rĕu,
N'oi cere mare *iosagŭ*,
Făr' unŭ omŭ care mĭ-e dragŭ,
Nicĭ n'oi cere mare bine,
Făr' unŭ omŭ dragŭ lângă mine.

***

Cine n'are'n lume dragŭ
Ḑiua nóptea-i totŭ bolnavŭ,
Eu sciu asta de pe mine
Că mĭ-e rĕu în tóte ḑile.

***

Dragostea din ce-i făcută?
Din omulŭ cu vorba multă.
Urîtulŭ din ce se face?
Din omulŭ care totŭ tace,
Pune-o buză peste alta
Şi'ndată urîtu-i gata.

Nru 1888 ex 1888.

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoscinţă publică, cumcă spre scopulŭ nouei închirierĭ, respective arendărĭ, a obiectelorŭ mai josŭ amintite pe durata de 6 anĭ, se va ţinea—pe lângă ulterióra aprobare din partea representanţei comunale orăşenescĭ, **Joi în 5 Aprilie a. c. după prânḑŭ la 3 óre,** pe basa condiţiunilorŭ contractuale şi de oferte, carĭ se potŭ examina în órele oficióse din partea fiecărui la oficiolatulŭ economicŭ orăşenescŭ, — o nouă pertractare la amintitulŭ oficiolatŭ.

Se provócă decĭ toţĭ aceia carĭ voescŭ sĕ ofereze de a'şĭ aşterne celŭ multŭ până în 5 Aprilie a. c. la 12 óre din ḑi la administratorulŭ economicŭ Ernst Hintz ofertele scripturistice închise, provĕḑute cu unŭ timbru de 50 cr. şi cu unŭ vadiu de 10% din chiria, respective arenda anuală oferată. Vadiulŭ are sĕ constea din banĭ gata séu hârtii de valóre. Sĕ se amintéscă în ofertŭ, că pentru care obiect se oferéză, conţinêndŭ şi dechiaraţiunea, cumcă oferentului 'i suntŭ cunoscute condiţiunile contractuale şi de oferte şi că se supunŭ lorŭ. Chiria, respective arenda, are sĕ se amintéscă în ofertŭ atâtŭ în cifre, câtŭ şi în litere.

Obiectele de închiriatŭ, respective de arendatŭ, suntŭ următórele:

1.	Casa Nr. 16 cu grădina, chiria de până acum pe anŭ	3150 fl.—
2.	Berăria orăşenéscă . . „ „ „ „ „ „	3271 fl.50
3.	Cafeneaua de pe promenadă „ „ „ „ „ „	2001 „ —
4.	Prăvăliă în casa Nr. 17 „ „ „ „ „ „	820 „ —
5.	„ în podul bătuşilor 4 „ „ „ „ „ „	240 „ —
6.	„ „ „ „ 5 „ „ „ „ „ „	300 „ —
7.	„ „ „ „ 10 „ „ „ „ „ „	200 „ —
8.	Magazinŭ mai micŭ în pórta uliţei scheilor „ „	12 „ —
9.	O pivniţă sub Buciumŭ Nr. 584 „ „ „ „	12 „ —
10.	Şatra de pe promenada de susŭ menită pentru cofetăriă . . . . „ „ „	40 „ —
11.	Cârciuma orăşenéscă dela Bêrsă pe lângă eschiderea libertăţii de accisŭ.	

3—2

Braşovŭ, în 8 Martie 1888.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gaz. Trans.“

No. 145 ex 1888.

EDICTŬ.

Dănilă Huruba, gr. cat. din *Varvizŭ,* a intentatŭ procesŭ divorţialŭ ontra muierei sale *Iftinia* născ. *Duşia,* gr. cat. din *Topliţa română,* cea cu necredinţă l'a părăsitŭ de mulţĭ anĭ şi a căreia ubicaţiune nu e cunoscută.

Decĭ Iftinia D. Huruba născ. Duşia, prin acestŭ Edictŭ se provócă şi se citéză, ca în terminŭ de unŭ anŭ şi una ḑi dela prima publicare sĕ se presenteze la presidiulŭ forului matrimonialŭ delegatŭ gr. cat. de I instanţă din protopopiatulŭ Giurgeului spre a fi confrontată cu bărbatulŭ sĕu şi a rĕspunde la acţiune, *altcum se va da cursŭ liberŭ* procesului intentatŭ, şi dênsa va fi suplinită prin curatorŭ *ad actum.*

Presid. forului matr. delegatŭ gr. cat. de I instanţă alŭ Giurgeului.

Giurgeu S. Miclăuşŭ, la 8 Martie 1888.

Iuliu M. Montani,
v.-protopopŭ gr. cat. şi pres. forului.

3—3

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.